

fra min Side. Paa den anden Side maa jeg naturligvis være det ærede Medlem taknemmelig for, at han fandt min Optræden ude i Kommunerne saa meget desto bedre. Det ærede Medlem tillod sig nemlig at rose min Optræden der, eller man kunde maaske sige, at han generaliserede, idet han sagde, at hvis det havde været lutter Præster, der omkring i Kommunerne havde været Sogneraadsformænd, vilde han maaske ikke have anset det for nødvendigt, at give en omhyggelig Vejledning til den nye Valglov. Jeg skal in-kassere det som en Kompliment til os Præster, men det er rigtignok ikke en Kompliment overfor de andre Sogneraadsformænd, der sidde, saa jeg synes ikke, det ærede Medlem skulde have sagt det, selv om han mener det.

Naar det ærede Medlem klagede over, at der i mit Foredrag forleden Dag ikke var noget, der havde med Sagen at gøre, skal jeg sige, at dette maaske til Dels skyldes det ærede Medlems egen Tale. Den var jo nemlig af den Beskaffenhed, at man, naar man skulde tale om Sagen, var nødt til at tale om alle de forskellige Overdrivelser, det ærede Medlem havde gjort sig skyldig i med Hensyn til det, som vi ville gennemføre i vort Lovforslag, og jeg maa beklage, at jeg i den lille korte Bemærkning, jeg nu skal gøre, igen maa komme ind paa en saadan Overdrivelse. Det ærede Medlem brugte det Udtryk før, at vort Forslag gik ud paa, at Amtsraadene skulde skifte Formand hvert Aar. Det har det ærede Medlem jo slet ingen Ret til at sige. Der staar ganske vist i vort Forslag, at Formanden vælges for et Aar ad Gangen, men det samme gælder jo for Kommunalraadens Formænd, og det ærede Medlem ved, at det i Kommunalraadene slet ikke er Skik at vælge ny Formand hvert Aar. Tværtimod er det Skik, at naar man har fundet en virkelig dygtig Mand, sidder han i mange Aar. Man hører tidt Tale om Folk, der have holdt Jubilæum som Sogneraadsformand, og det samme vil selvfølgelig komme til at gælde Amtsraadsformændene. Det er en underlig Mistillid, det ærede Medlem har til hele den kommunale sunde Sans, naar han forudsætter, at Amtsraadene skulde have Lyst til at kassere deres Formænd hvert Aar. Det ville de selvfølgelig ikke gøre, det bliver saamænd en ret stabil Plads.

Det ærede Medlem sagde med Hensyn til den Vejledning, der kunde faas fra de nyalgte Amtsraadsformænd, at det blev

nødvendigt at holde en juridisk Sekretær, naturligvis, i alle større Sognekommuner har man ogsaa en Sekretær. Enhver Formand for et stort kommunalt Raad er selvfølgelig nødt til at have et Kontor, og det er klart, at et Amtskontor vil ikke kunne undværes. Maa jeg i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at naar Sogneraadsformænd nu henvende sig til Amterne, henvende de sig maaske hyppigere til Fuldmægtigen paa Amtskontoret end til Amtmanden selv, og det af den Grund, at man meget ofte faar en omhyggeligere og mere „redelig“ kommunal Vejledning hos Fuldmægtigen, fordi det er ham, der har det praktiske Arbejde. Noget lignende vil blive Tilfældet her, saa jeg forstaar ikke denne Indvending.

Naar det ærede Medlem sagde, at jeg havde anket over, at Ministeriet havde udstedt et Cirkulære til Forklaring af Valgloven, saa maa det ærede Medlem slet ikke have læst, hvad jeg sagde. Jeg sagde tværtimod, at det er Regelen — og det er ogsaa rigtigt, saadan bør det være —, at der ved en saadan større ny Lovs Ikrafttræden udstedes en Vejledning. Nej, det, jeg ankede over, var for det første, at denne Vejledning var temmelig vidtløftig; den havde ikke behøvet at være saa vidtløftig. Men det var, som det ærede Medlem sagde, fordi han ikke havde lutter Præster til Sogneraadsformænd; da han havde Gaardmænd og Husmænd til Sogneraadsformænd, maatte han gøre den lidt mere vidtløftig. Jeg ankede slet ikke over, at der var gjort en Fejl i Cirkulæret, for det kan naturligvis ske. Heller ikke ankede jeg over, at Fejlen blev rettet, for det var umaadelig pænt af Ministeriet, naar det havde gjort en Fejl, saa at rette den. Nej, det, jeg ankede over, og som jeg ikke alene smilede, men skoggerlo ad — hvis det ærede Medlem vil læse min Tale, vil han se det —, det var, at Ministeriet gav en Forklaring af, hvordan det havde taget fejl første Gang, og den Forklaring er i den Grad gemytlig, at det ærede Medlem ikke maa fortænke nogen i, at han ler ad den. Den Forklaring skulde Ministeriet slet ikke have ladet følge med. De skulde ganske roligt have sagt: Vi have taget fejl, det kan jo ske — og ikke prøvet paa at forklare Fejltagelsen paa den Maade. Jeg skal ikke sinke Tingets Tid med at læse Forklaringen op igen, men den er uhyre grinagtig. Det var det, jeg ankede over.

Til sidst vil jeg blot sige et Par Ord om en lille Bemærkning, som det ærede